

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Drøftings sak

Saksnr.: 35/22

Møtedato: 17.10.2022

Notatdato:

Saksbehandler: Helen Nylænder

Sakstittel: Fakultetets økonomiske situasjon

Bakgrunn:

Formålet med saken er å gi en orientering om økonomisk status for Det matematiske naturvitenskapelige fakultet (MN). Prognose for inneværende år, gjeldende langtidsprognose og risikoer og muligheter vi ser i perioden fremover.

De viktigste problemstillingene:

Fakultetet viser til et isolert mindreforbruk per 31.08.2022 på 30 millioner kroner med et akkumulert mindreforbruk på 194 millioner kroner. Etter flere år med en situasjon hvor kostnadene overstiger inntektene ser øyeblikksbildet annerledes ut. Når vi vurderer utsiktene for inneværende år og forventninger i årene som kommer har vi fortsatt en forventning om at kostnadene vil overstige inntektene. Utviklingen av KD inntekter er ikke i takt med lønns og prisveksten som vises i analysene og følgelig jobber parallelt med å sette midlene i akkumulert resultat i aktivitet og å jobbe for en bærekraftig økonomi i årene framover gjennom å identifisere muligheter for inntektsvekst i kombinasjon med god kostnadskontroll.

De største risikoene og usikkerhetene knyttet til MN sin økonomi er

- Generell inntektsutvikling og finansiering av UiO gjennom KD bevilgningen og eventuelle endringer knyttet til fordeling av midler i sektoren.
- Finansiering av prosjekter gjennom Forskningsrådet og effekten av tiltakene til Forskningsrådet for å bedre egen økonomisk situasjon
- Økt konkurranse om midlene til grunnforskning både i EU og i Forskningsrådet
- Lønns og prisvekst
- Kostnader knyttet til flytting til Livsvitenskapsbygget i slutten av prognoseperioden

Vedlegg:

Inntekter og inntektsutvikling

Inntektene til MN har i flere år vært fordelt med 40% av inntektene kommer fra bidrags og oppdragsaktivitet (BOA) og 60% av inntektene kommer i basisøkonomien. Inntektene i basisøkonomien er primært KD inntekter og i BOA økonomien er det tre hovedkilder til inntekt, Forskningsrådet, EU og øvrige bidrags og oppdragsinntekter.

KD inntektene har i perioden 2018-2021 hatt en gjennomsnittlig årlig vekst på 1%, men målt i 2021 kroner ser vi en nedgang på 0,5% årlig. Denne utviklingen skyldes i all hovedsak årlige ABE kutt, da fakultetes produksjon på resultatelementer, som påvirker inntektene, våre har hatt en positiv endring i perioden.

I beregning av forventet KD bevilgning i 2023 har vi lagt til grunn Statistisk sentralbyrås (SSB) konjunkturprognoser for lønns- og prisutviklingen, sist fra 10. juni 2022: SSB anslår en prisvekst i 2023 på 2,6 % og en lønnsvekst på 4,1 %. Av forsiktighetshensyn er det lagt til grunn en justering på 3,4% i beregning av ansettelse for 2023.

Bytte av regnskapsprinsipp for BOA økonomien i 2021 gir en økt risiko i analysene på BOA inntekter. BOA inntektene har i samme periode hatt en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 0,2% årlig når vi måler i 2021 kroner. Dette er fordelt på en årlig nedgang i inntekter fra Forskningsrådet på 1%, fra EU en nedgang på 7% og en økning på øvrige bidrags og oppdragsinntekter på 4%.

Inntektsutviklingen vi forventer i våre prognoser viser til en flat utvikling i KD inntekter i prognoseperioden og en økning i BOA inntekter. Her er det verdt å merke seg at vi ennå ikke har oppdaterte langtidsprognoser fra alle institutter og forventede effekter av Forskningsrådets økonomiske situasjon er kalkulert på overordnet nivå.

Vi ser en risiko i den økonomiske situasjonen i Forskningsrådet da vi har finansiert store deler av BOA økonomien vår gjennom forskningsrådet. I 2021 var inntektene fra Forskningsrådet 21% av våre totale inntekter og 56 % av inntektene fra bidrags- og oppdragsaktiviteten. Vi ser liten effekt av situasjonen i år men i årene fremover vil reduksjonen i tildelinger påvirke oss. Hittil i år har Forskningsrådetprosjekter bidratt med et nettobidrag til basisøkonomien med 85 millioner kroner, 28% av inntekten i prosjektene.

Vi ble tildelt 2 SFF i slutten av september og dette vil påvirke BOA økonomien positivt i årene som kommer. Det er 2 sentere som avvikles i 2023.

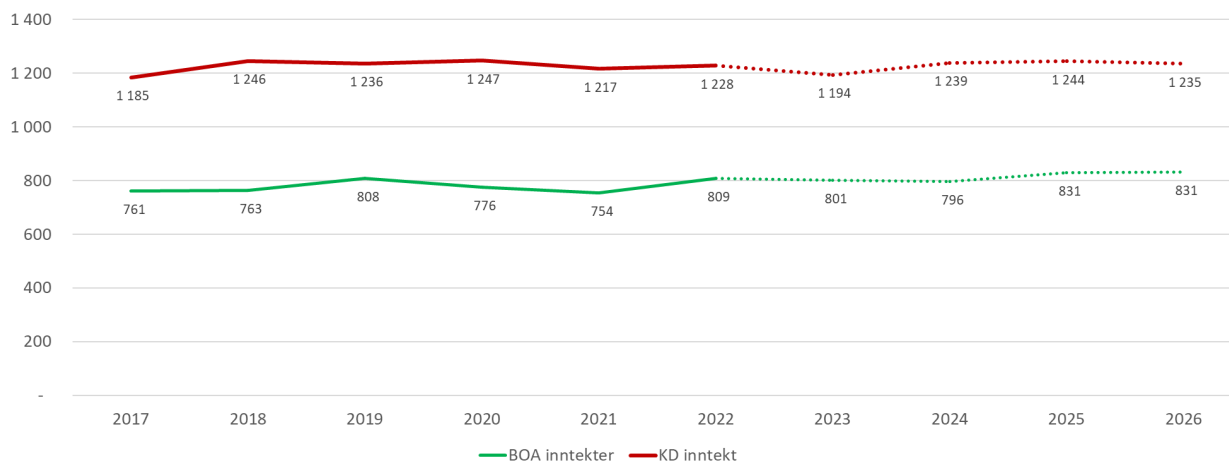
FRIPRO

De seneste årene har MN fått FRIPRO tildelinger fra Forskningsrådet på rundt 150 millioner kroner. I år ble vi tildelt 10 prosjekter med en forventet inntekt på knappe 90 millioner kroner. I tillegg er det besluttet at det ikke vil bli noen FRIPRO tildeling i 2023. Våre inntektsprognoser for 2022 er ikke berørt av FRIPRO avkortningen men i 2023 og årene fremover vil det påvirke negativt. Vi kan forvente en reduksjon i inntekten på 30 millioner kroner i 2023 og en reduksjon på 60 millioner kroner i 2024 som følge av manglende aktivitet i FRIPRO prosjekter. De påfølgende årene avhenger av nivået på tildelinger i 2024. Bortfall av FRIPRO tildelinger reduserer aktivitetens nivå og inntektene i BOA økonomien, reduserer nettobidraget til basisøkonomien og det reduserer også tildeling i basisøkonomien gjennom reduksjon av incentivmidler.

Figuren viser historisk utvikling i inntekter samt gjeldende prognse målt i 2021 kroner

MN - inntekter KD og BOA

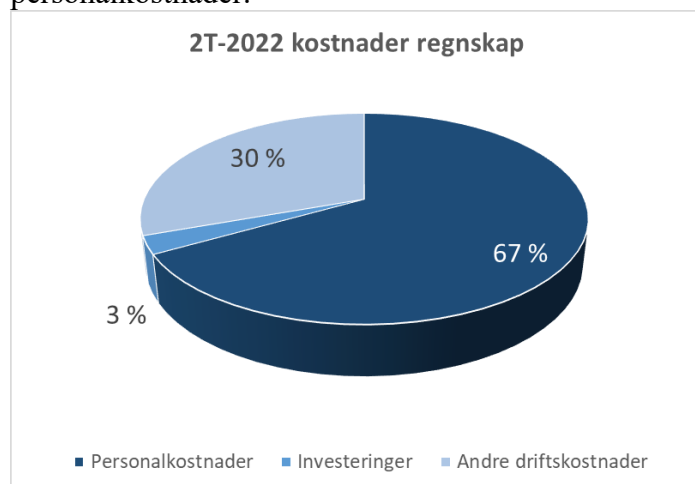
mkr, historiske tall målt i 2021-kroner

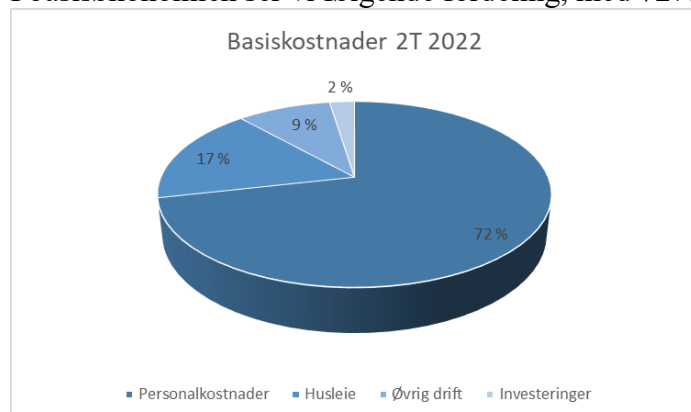
Kostnader og kostnadsutvikling

Kostnadene i totaløkonomien til MN er lønn, driftskostnader inkludert husleie og investeringer. Dette er kostnader som påvirkes av lønns og prisjusteringer årlig. Statistisk sentralbyrås (SSB) konjunkturprognoser for lønns- og prisutviklingen, fra juni 2022 anslår en prisvekst i 2023 på 2,6 % og en lønnsvekst på 4,1 %.

Totaløkonomien vår har følgende kostnadsfordeling hittil i år, med 67% av våre totale kostander er personalkostnader.

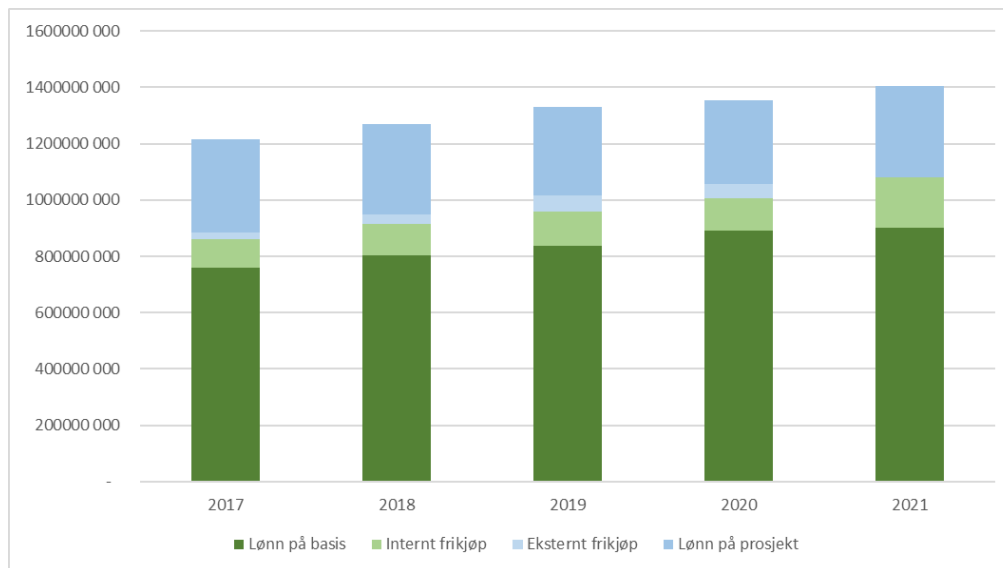
I basisøkonomien ser vi følgende fordeling, med 72% av basiskostnadene er personalkostnader:

Lønnskostnader

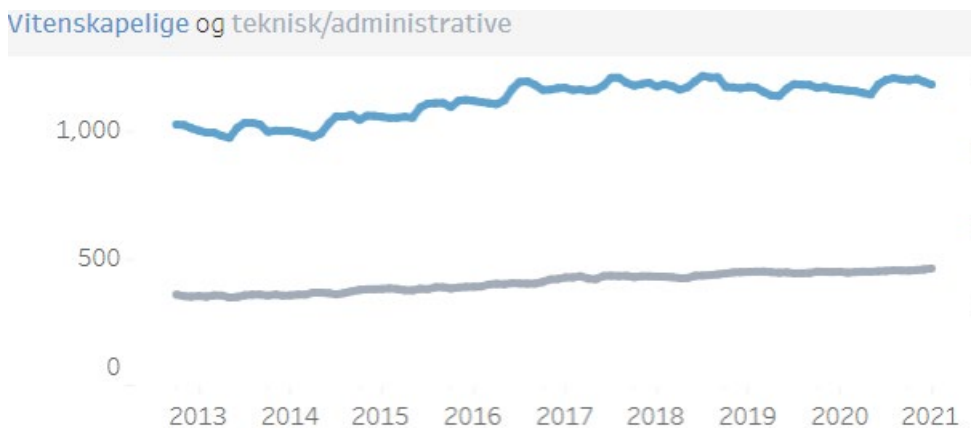
I 2021 hadde vi lønnskostnader på basis som var mer enn 85% av KD bevilgningen.

Lønnskostnadene våre har hatt følgende historisk utvikling og fordeling (NB nominelle tall):

I perioden 2017 – 2021 ser vi en årlig vekt i personalkostnader på basis på 3%. Det er to drivere av økte personalkostnader, antall årsverk og lønnsvekst. Antall årsverk er den faktoren vi har anledning til å ta beslutninger på, lønnsutviklingen er styrt av eksterne krefter.

Figuren viser årsverksutviklingen historisk:

Fakultetet viser til en vekst i årsverk i basisøkonomien over år både på teknisk/administrative stillinger og vitenskapelige stillinger.

Dette viser at vi må ha kontroll på årsverksutviklingen for å ha kontroll på utviklingen i personalkostnader.

Omleggingen til ny premiemodell for pensjonskostnader har medført en endret beregning fra 11% til 9% av lønnsgrunnlaget. Per 31.08.2022 har ikke besparelsen på pensjonskostnader vært forholdsmessig likt som kuttet vi fikk i vår bevilgning for 2022 som følge av endret premiemodell. Vi blir kompensert ytterligere 4 millioner kroner i 2023, likefremt forventer vi fortsatt et avvik mellom faktisk kutt i tildelingen som følge av ny modell og faktisk besparelse som følge av ny modell.

Utviklingen av driftskostnader og husleie kan påvirker også MNs økonomiske status, det er 30% av våre totale kostander. SSB har en prognose på prisutvikling på ca 3% for vare og tjenestekjøp. På flere institutter er det gjennomført grep for å redusere driftskostnader og flere institutter ser også på mulighetene for å avgi lokaler til Eiendomsavdelingen slik at husleien kan reduseres.

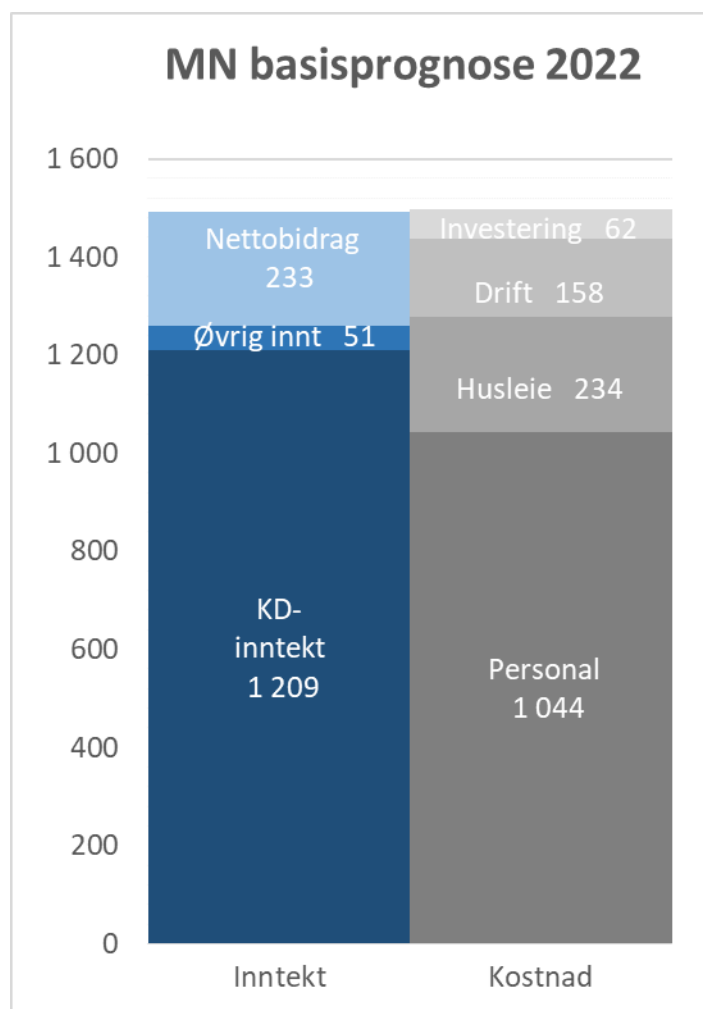
MN økonomiens største risikoer

Risikobildet i MN økonomien er preget av usikkerhet i inntektsutviklingen både på BOA siden gjennom Forskningsrådet, stadig økt konkurranse om forskningsmidler og potensielle endringer i finansieringsmodell for sektoren. Med tillegg av dette er også pris og lønnsvekst en usikkerhet da vi ikke forventer å få helt kompensert eventuelle store økninger. Det er fortsatt usikkerhet rundt hvordan innflytting i nytt livsvitenskapsbygg skal finansieres og vi ser at MNs økonomiske utsikter viser at vi ikke har handlingsrom til å dekke eventuelle store uforutsette poster knyttet til flyttingen.

Prognose for inneværende år

MN forventer et merforbruk i 2022 på 10 millioner kroner. Dette er noe forbedret med 30 millioner kroner siden sist rapportering og det er reduksjon i personalkostnader og lønnskostnader som er driveren av endringen. I tillegg har nettobidraget økte i 2022.

Forventet fordeling mellom inntekter og kostnader i basisøkonomien ser slik ut:

Som vi ser av figuren dekker KD inntekten personalkostnader og litt over halvparten av husleien for 2022. Resterende kostander dekkes av øvrige basisinntekter og nettobidraget.

Instituttene utfordringer

Økonomien til de forskjellige instituttene er svært utlik. Noen institutter jobber hardt for å få satt midler i aktivitet mens andre institutter jobber for å øke inntektene og redusere kostandene for å oppnå økonomisk balanse.